Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1926 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 30 (8270).

11 февраль шанба 1984 йил

Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи оғир жудоликка учрадилар. Ленин партияси билан Совет давлатининг атоқли арбоби, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович АНДРОПОВ вафот этди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига

МУРОЖААТИ

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи оғир жудоликка учрадилар. Ленин партияси билан Совет давлатининг атоқли арбоби, социалистик Ватаннинг оташин ватанпарвари, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович Андропов вафот этди.

Унинг ҳаёти — партия билан халқ манфаатларига, улуғ Ленин ишига садоқатли хизмат қилиш намунасидир. Партиянинг иродаси билан Юрий Владимирович Андропов меҳнат қилган ҳамма лавозимларда ўзининг бутун кучи, билимини, жуда катта ҳаётий тажрибасини партия сиёсатини муттасил амалга оширишга, коммунизм ғояларининг тантанаси учун курашга сарфлади. Ю. В. Андроповнинг бутун кўп қиррали фаолиятида — комсомол ишида ва Улуғ Ватан уруши йилларида Карелиядаги партизан ҳаракатини ташкил этишда, партия ва дипломатия фаолиятининг энг масъулиятли участкаларида йирик сиёсий раҳбарга хос фазилатлари яққол намоён бўлди. У давлатимизнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга кўп меҳнат сарфлади.

Ленин типидаги раҳбар — ўртоқ Андроповнинг буюк қобилияти ва ташкилотчилик истеъдоди унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ва СССР Олий Совети Президиуми Раиси лавозимларидаги ишида яққол кўринди.

Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетига қисқа муддат бошчилик қилди. Аммо шу вақт ичида партия ўзининг XXVI съезди йўлидан бориб, уни ижодий бойитиб, иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳамма йўналишларида мамлакатнинг дадил олға силжишини таъминлади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь, 1983 йил июнь ва декабрь Пленумлари партия билан халқнинг турмушида, уларнинг бузилмас бирлигини мустаҳкамлашда муҳим босқичлар бўлди. Пленумларнинг қарорларида, Ю. В. Андроповнинг нутқларида партиянинг ҳозирги замон стратегияси — етук социализмни такомиллаштириш стратегияси ривожлантирилди ва конкретлаштирилди.

Шу даврда партия билан халқнинг куч-ғайратлари экономика ривожини жадаллаштиришга, халқ хўжалигини бошқаришни яхшилашга, партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, кадрларнинг масъулиятини оширишга, омманинг ижодий активлигини ривожлантиришга қаратилди.

Партия қабул этган тадбирлар бир мақсадга — совет кишиларининг фаровонлигини ўстиришга, Совет давлатининг қудратини кучайтиришга бўйсундирилди. Мана шу ишларнинг ҳаммасида Юрий Владимирович Андроповнинг хизматлари жуда катта.

Ю. В. Андропов социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлашга, халқларнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашини қўллаб-қувватлашга анчагина ҳисса қўшди.

Унинг раҳбарлигида КПСС Марказий Комитети билан Совет давлати жаҳон майдонида ленинча ташқи сиёсат йўлини — термоядро уруши хавфини тугатиш, империализмнинг агрессив кирдикорларига қаттиқ зарба бериш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлини изчиллик ва сабот билан амалга оширдилар.

Шу қайғули кунларда коммунистлар, бутун совет халқи ўз сафларини партия ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси теварагида янада маҳкамроқ жипслаштирадилар. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари Коммунистик партияни ўзларининг синалган, коллектив йўлбошчиси деб билиб, унинг халқ туб манфаатларини ифодаловчи ички ва ташқи сиёсатини амалга ошириш учун астойдил курашишга азму қарор берганлар. Партиянинг ленинча йўли ўзгармасдир. Партия КПСС XXVI съезди, унинг Марказий Комитети кейинги Пленумлари ишлаб чиққан аниқ ва равшан ҳаракат программаси билан қуролланган.

КПСС ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, уюшқоқлик ва интизомни кучайтириш, халқнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини муттасил ўстириш йўлини бундан буён ҳам сабот ва собитқадамлик билан ўтказаверади. У ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва зиёлиларнинг бузилмас иттифоқини, СССР халқларининг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлайверади, социалистик демократияни ривожлантираверади, одамларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, коммунизм улуғ идеалларига садоқат руҳида тарбиялайверади.

Ҳозирги хатарли равишда кескинлашган мураккаб халқаро вазиятда КПСС, Совет давлати тинчлик ишини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилишни, сабот-матонат ва ҳушёрлик кўрсатишни, империализмнинг авантюрачилик режаларини қатъиян барбод этишни, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашни ўзларининг энг муҳим бурчи деб ҳисоблайдилар.

Совет халқи — низоли халқаро масалаларни куч билан ҳал этишга астойдил қаршидир. Урушларсиз дунё — бизнинг идеалимиздир. Мустаҳкам тинчлик учун курашда қардош социалистик мамлакатлар, коммунистик ва ишчи партиялар, миллий ва социал озодлик учун курашчилар, термоядро фалокатининг олдини олишга интилаётган кенг халқ оммаси биз билан ҳамдамдирлар.

Партиямиз билан давлатимиз турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини бундан буён ҳам қатъият билан изчил амалга ошираверадилар. Биз барча мамлакатлар билан тинчликда яшашни, тинчлик йўлида ҳалол ва амалий ишлашга тайёр бўлган ҳукуматлар ва ташкилотлар билан актив ҳамкорлик қилишни хоҳлаймиз.

Партия Марказий Комитети, унинг раҳбар ўзаги Ленин байроғига, Улуғ Октябрь ишига сидқидилдан содиқ эканликларини совет халқи жуда яхши билади. Партия халқнинг ишончини муқаддас билиб қадрлайди ҳамда совет кишиларининг фаровонлигини ва бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишни ўз фаолиятининг олий мақсади деб ҳисоблайди. Партия билан халқ бирлиги куч-қудратимизнинг манбаи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва келажакда ҳам шундай бўлиб қолади.

Юрий Владимирович Андропов коммунистларнинг, барча совет кишиларининг хотирасида Маркс-Энгельс-Ленин таълимотига астойдил садоқатли, принципиал ва камтарин, меҳнат аҳлига меҳрибон, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига сезгир, ҳамма нарсани социалистик Ватан манфаатларига бўйсундиришга маҳоратли инсон бўлиб абадий сақланиб қолади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети комил ишонч билан айтадиларки, коммунистлар, барча совет кишилари ўзларининг синфий онглилиги ва уюшқоқлигини, ўзларининг юксак коллективчилик фазилатларини янги куч билан намоён этадилар, халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини, Улуғ Ватанимизнинг янада равнақ топишини собитқадам, фидокорона меҳнат билан таъминлайдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советидан

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович **Андропов** узоқ давом этган касалликдан сўнг 1984 йил 9 февраль куни соат 16 дан 50 минут ўтганда вафот этганлигини партияга ва бутун совет халқига чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи — Юрий Владимирович Андроповнинг номи совет кишиларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Юрий Владимирович Андроповнинг касаллиги ва вафотининг сабаби тўғрисида медицина хулосаси

1914 йилда туғилган Ю. В. Андропов сурункали буйрак етишмовчилиги асоратидан интерстициал нефрит, нефросклероз, иккиламчи гипертония, қантлик диабет билан оғриганди.

1983 йилнинг февралидан бошлаб буйраклар функцияси тўхташи муносабати билан гемодиализ («сунъий буйрак») орқали даволанарди.

Ўтказилган даволаш натижасида у ўзини қониқарли ҳис этар ва иш қобилияти ҳам дуруст эди. Аммо 1984 йил январь ойи охирида ички органлардаги дистрофик ўзгаришларнинг кучайиши ҳамда зўрайиб борувчи гипотония сабабли аҳволи ёмонлашди.

1984 йилнинг 9 февралида соат 16 дан 50 минут ўтганда юрак-қон томир етишмовчилиги кучайиб, нафас олишнинг тўхташи ўлимга олиб келди.

Паталого-анатомик текширишда қўйилган диагноз тўла тасдиқланди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги Тўртинчи бош бошқарма бошлиғи СССР Фанлар академиясининг, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Е. ЧАЗОВ; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Н. ЛОПАТКИН; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Н. МАЛИНОВСКИЙ; СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси профессор В. ФЕДОРОВ; СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси профессор А. ЧУЧАЛИН; СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси профессор В. СМАГИН; профессор Г. КУЛАКОВ; профессор А. ВОРОБЬЁВ; даволовчи врач В. АРХИПОВ; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор Н. КРАЕВСКИЙ; хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Ю. ПОСТНОВ.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

1. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андропов вафоти муносабати билан 1984 йил 11, 12, 13, 14 февраль кунлари мамлакатда мотам эълон қилинсин.

Дафн этиш куни бошланғич, саккиз йиллик ва ўрта мактабларда ўқув машғулотлари ўтказилмасин.

2. Юрий Владимирович Андроповнинг жасадини дафн этиш пайтида Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон Брест қалъасида, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток, Североморск, Ставрополь, Петрозаводск шаҳарларида тўплардан ўқ узилсин.

Худди шу пайтда Совет Иттифоқининг бутун территориясида узлуксиз ишлаб чиқариш корхоналаридан ташқари ҳамма корхона ва ташкилотларнинг иши беш минут тўхтатиб турилсин; фабрикаларда, заводларда, темир йўлларда, денгиз ва дарё флоти кемаларида уч минут мобайнида гудок чалиб салют берилсин.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

1. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповни дафн этишни ташкил қилувчи комиссия қуйидаги составда тузилсин: К. У. Черненко (раис), Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, Е. К. Лигачев, А. П. Александров, С. А. Шалаев, В. М. Мишин, Г. М. Марков, Т. Н. Хренников, Н. А. Пономарев, В. В. Терешкова, И. И. Сенькин, М. А. Ульянов, П. И. Климук, В. С. Чичеров, Л. И. Абрамова ўртоқлар.

2. Ю. В. Андропов Қизил майдонда дафн этилсин.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Юрий Владимирович Андроповни дафн қилишни ташкил этиш комиссиясидан

Комиссия маълум қиладики, Юрий Владимирович Андроповнинг жасади солинган тобут 1984 йил 11 февралда Союзлар уйининг Колонна залига қўйилади.

Меҳнаткашлар Юрий Владимирович Андропов билан видолашиш учун шу йил 11 февраль соат 15 дан соат 22 гача; 12 ва 13 февраль кунлари эрталаб соат 9 дан соат 22 гача Колонна залига киритилади.

Юрий Владимирович АНДРОПОВ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Юрий Владимирович Андропов узоқ давом этган касалликдан кейин 1984 йил 9 февраль куни етмиш ёшида вафот этди.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ҳаётдан кўз юмди. Партия билан халқнинг бирлиги янада мустаҳкамланганлиги, ривожланган социализм жамиятининг такомиллашганлиги, халқ фаровонлиги ошганлиги, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудрати мустаҳкамланганлиги, ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатнинг турмушга татбиқ этилиши унинг номи билан чамбарчас боғланган.

Юрий Владимирович Андропов 1914 йил 15 июнда Ставрополь ўлкасининг Нагутская станциясида темирйўлчи оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 16 ёшидан бошлади. Шимолий Осетия АССР Моздок шаҳрида ишчи бўлди. Ўша вақтда, 1930 йилда ВЛКСМ сафига кирди. 1932 йилда Рибинск сув транспорти техникумига кирганидан кейин ўқиш билан айни бир вақтда Волга пароходчилигининг турли кемаларида матрос, штурвалчи ва капитан ёрдамчиси бўлиб ишлади. Кейинчалик Петрозаводск давлат университетида ўқиди, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабини тамомлади.

1936 йилда Ю. В. Андропов Ярославль областидаги Рибинск шаҳрида сув транспорти техникуми комсомол ташкилотининг бошқа ишлардан озод этилган секретари қилиб сайланди. Тез орада уни Рибинск шаҳридаги Володарский номли кемасозлик корхонасида ВЛКСМ Марказий Комитетининг комсомол ташкилотчиси лавозимига кўтаришди. 1937 йилда Ю. В. Андропов ВЛКСМ Ярославль область комитетининг бўлим мудири этиб тайинланади, сўнгра секретари қилиб, 1939 йилда эса биринчи секретари қилиб сайланади. Ўша йилнинг ўзида у Коммунистик партия аъзоси бўлди. 1940 йилда Ю. В. Андропов Карелия ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари эди.

Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунларидан бошлаб, Ю. В. Андропов Карелиядаги партизан ҳаракатининг актив қатнашчиси бўлди. У душман томонидан вақтинча оккупация қилинган совет территориясида комсомолнинг яширин ишини ташкил этиш ва ёшлар ўртасида сиёсий иш олиб бориш билан, жанговар группаларни фронт линияси нариёғига юбориб туриш ва душман ичкарисидаги операцияларни амалга ошириш билан шуғулланди.

Петрозаводск фашист босқинчиларидан озод қилинганидан кейин 1944 йилда Ю. В. Андропов партия ишига кўтарилади: Петрозаводск шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, 1947 йилда эса Карелия Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари қилиб сайланади. 1951 йилда Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг аппаратига ўтказилади, бу ерда у аввал инспектор бўлиб, сўнгра эса Марказий Комитет кичик бўлимининг мудири бўлиб ишлайди.

1953 йилда партия Ю. В. Андроповни СССР Ташқи ишлар министрлигига дипломатия ишига юборади, 1954 йилда эса у СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси қилиб тайинланади.

1957 йилда Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири қилиб тасдиқланади.

1961 йилда партиянинг XXII съездида ва шундан кейинги ҳамма съездларида Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг аъзоси қилиб сайланади. 1962—1967 йилларда у КПСС Марказий Комитетининг секретари бўлиб ишлади.

1967 йилда у КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат қилиб сайланади. 1973 йилдан бошлаб Ю. В. Андропов — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси эди.

1967 йилдан 1982 йилгача Ю. В. Андропов партиянинг йўлланмаси билан Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси бўлиб ишлайди.

1982 йил майида Ю. В. Андропов яна КПСС Марказий Комитетининг секретари қилиб сайланади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган навбатдан ташқари Пленуми Ю. В. Андроповни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайлади.

Ю. В. Андропов 3- ва 6—10-чақириқ СССР Олий Советининг депутати бўлди. Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг 1983 йил июнида бўлиб ўтган саккизинчи сессиясида Ю. В. Андропов СССР Олий Совети Президиумининг Раиси қилиб сайланди.

Юрий Владимирович Андропов партиянинг иродаси билан меҳнат қилган ҳамма лавозимларда унинг улуғ Ленин ишига содиқлиги яққол намоён бўлди. У ўзининг бутун кучи, билими ва тажрибасини партиянинг сиёсий ва ташкилотчилик фаолиятини янада кучайтиришга, унинг совет жамияти турмушидаги раҳбарлик ролини, ҳар бир коммунистнинг партия билан халқ олдидаги юксак масъулиятини оширишга сарфлади. Ю. В. Андропов партия турмушининг ленинча нормаларига оғишмай риоя этилиши, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросидан тортиб, маҳаллий партия комитетларигача — партия органларининг ишида коллективчиликни таъминлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди.

Ю. В. Андропов ҳозирги замоннинг актуал проблемаларини назарий жиҳатдан ишлаб чиқишга салмоқли ҳисса қўшди. Унинг нутқларида, асарларида совет жамияти ривожининг ҳозирги босқичидаги ўзига хос хусусиятлари чуқур очиб берилди, партия билан Совет давлатининг коммунизм қурилишидаги кундалик ва истиқбол вазифалари аниқ белгиланди.

Ю. В. Андропов партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми ва шундан кейинги Пленумлари ишлаб чиққан бунёдкорлик планларини амалга оширишга асосий эътибор берди. Унинг нутқларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, бошқарувни, планлаштиришни, хўжалик механизмини такомиллаштириш вазифалари илгари сурилди. Ю. В. Андропов интизом ва тартиб ўрнатиш, уюшқоқлик ва масъулиятни ошириш учун курашда меҳнаткашларнинг ташаббускорлигига жуда катта аҳамият берди.

Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумидаги нутқида мамлакатнинг бундан буёнги иқтисодий тараққиёти асосий йўналишлари хусусида чуқур фикрлар ва хулосаларни баён этди. Бу муҳим сиёсий ҳужжатда партия билан давлатнинг ҳозирги босқичдаги социал-иқтисодий сиёсати яққол ифодаланди.

Ю. В. Андроповнинг «СССРнинг 60 йиллиги» докладида ленинча миллий сиёсат ривожлантирилди. Унда мамлакатимизда халқлар дўстлиги ва қардошлиги, мамлакатдаги барча миллат ва элатларнинг тўла тенг ҳуқуқлилиги ғояларини амалга ошириш тажрибаси умумлаштирилди.

Ю. В. Андропов партиянинг идеология ишини такомиллаштириш ҳақида, юксак ахлоқийликни қарор топтириш тўғрисида, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни ҳар томонлама яхшилаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди.

Ю. В. Андропов СССР Мудофаа Кенгашига бошчилик қилар экан, СССРнинг Қуролли Кучларини ривожлантириш ҳақида, Ватанимизнинг мудофаа қудратини лозим даражада сақлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилди.

Ю. В. Андропов Тинчлик программасини амалга оширишга кўп куч ва ғайрат сарфлади. Ю. В. Андроповнинг ташқи сиёсат масалаларига оид Баёнотларида ва бошқа нутқларида ҳозирги халқаро аҳвол чуқур синфий анализ қилинди, кескинлик манбалари очиб берилди ва инсоният боши узра пайдо бўлган хавф-хатарга қарши кураш йўллари кўрсатилди. Бу ҳужжатларда партиянинг ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган энг муҳим амалий ташаббуслари баён этилди. Ю. В. Андропов социалистик мамлакатларнинг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ҳамкорлиги, бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун, халқларнинг миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш учун ҳормай-толмай курашди.

Ю. В. Андропов халқаро муносабатлардаги соғлом негизларни, кескинликни юмшатиш принципларини қарор топтиришга, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш асосларини мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, ядро уруши хавфини тугатишга кўп куч сарфлади. Ю. В. Андроповнинг бу фаолиятини бутун совет халқи, чет эллардаги миллион-миллион кишилар астойдил маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби Ю. В. Андроповга Ватан олдидаги катта хизматлари учун 1974 йилда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. У тўртта Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Қизил Байроқ орденлари, учта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва медаллар билан мукофотланди.

Совет коммунистлари, барча меҳнаткашлар, чет эллик дўстларимиз Ю. В. Андропов сиймосида Ленин типидаги атоқли раҳбарни кўрдилар. У одамларга нисбатан сезгирлиги ва камтаринлиги билан ажралиб турар эди. У совет кишиларининг чуқур ҳурмати ва ишончини қозонди. Юрий Владимирович Андроповнинг ишчидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раисигача бўлган бутун ҳаётий йўли партия билан халққа фидокорона хизмат қилишнинг ёрқин намунасидир.

Одамларнинг тинчлиги ва бахт-саодати учун курашчи Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ сиймоси коммунистларнинг, барча совет кишиларининг қалбида абадий сақланиб қолади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ МАҚСАД

Денов районининг Ульянов номли колхозида Қундус Ҳайитбоевна Акбаралиевани «Бизнинг депутатимиз» деб аташади. Оддий колхозчи Қундус Акбаралиева мана иккинчи марта район Советининг депутати қилиб сайланди, район Совети ижроия комитетининг аъзоси бўлди. Халқ депутатлари область Советида ҳам иккинчи марта ўз юртдошларининг вакили сифатида қатнашмоқда. Ҳозир эса Қундус Акбаралиевага юксак ишонч билдирилди. У 596-Денов сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Қундус фидокорона меҳнати билан, одамларга, уларнинг ишлари ва юмушларига нисбатан сезгир ва эътиборлилиги билан шундай шарафга сазовор бўлди.

Қ. Ҳ. Акбаралиева билан сайловчиларнинг учрашувида ана шу ҳақда гапирилди. Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — СССР 50 йиллиги номли Шўрчи нон маҳсулотлари комбинати комсомол ташкилотининг секретари Х. Шомуродова номзоднинг меҳнат йўли ҳақида гапириб берди. Қундус Акбаралиева бундан 16 йил илгари ўрта мактабни тамомлагач, ўзи шу вақтгача меҳнат қилиб келаётган деҳқончилик бригадасининг аъзоси бўлди. Колхозда Қундуснинг номини энг яхши теримчилар қаторида ҳамиша тилга оладилар. У моҳир пиллачи сифатида ҳам шуҳрат қозонган. Қундус ҳар қути қурт уруғидан юз килограмм ва ундан ошириб пилла олмоқда. Қ. Ҳ. Акбаралиева меҳнатда эришган юксак кўрсаткичлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Шавкатли меҳнати учун» медали билан мукофотланган. Кўпгина ёш колхозчи қизлар Қундусни ўзларининг мураббийси эканлигини фахр билан тилга оладилар. Акбаралиева ёш қизларни деҳқон меҳнатини севиш ва қадрлашга ўргатди.

Учрашувда сўзга чиққан кишилар, ўтган сайловдан бери район ва областда рўй берган қувончли ўзгаришлар тўғрисида гапирдилар, халқ фаровонлиги ва ер юзида тинчликни сақлаш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия ва ҳукуматга миннатдорчилик, КПСС Марказий Комитетининг, Совет Иттифоқининг барча сайловчиларига, гражданларига Мурожаатига жавобан меҳнатда куч-ғайратларни кўпайтиришга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозининг аъзоси К. Тангирова, Шўрчи районидаги Киров номли колхоз бригадири А. Шерматов, Олтинсой район касалхонасининг ҳамшираси С. Ўринова ва бошқалар Қ. Акбаралиева область Советининг депутати сифатида олиб бораётган катта жамоатчилик ишлари тўғрисида гапирдилар. Депутатнинг куч-ғайрати натижасида Ульянов номли колхоздаги «Қизил Фарғона» участкасигача қувур ётқизилди, янги маданий-маиший объектлар қурилди.

Сўзга чиққанлар ўз номзодига бир қанча наказлар бердилар, жумладан Шўрчи районидаги Қораариқ массивида янги ерларни ўзлаштиришда, Қумқўрғон районидаги «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхозида янги мактаб қуришга, бошқа бир қанча масалаларни ҳал этишда ёрдам беришни сўрадилар.

Қ. Ҳ. Акбаралиева сайловчиларга самимий миннатдорчилик изҳор қилди ва уларнинг юксак ишончини ўзининг бутун ишлари билан оқлашга интилажагини айтди.

(ЎзТАГ).

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ

Коммунист Иван Дробишевнинг бутун ҳаёт йўли ер билан чамбарчас боғланган. У болалигидаёқ, урушдан кейинги машаққатли йилларда Воронеж областидаги Лог қишлоғи МТСида трактор ҳайдай бошлади. Дробишев ФЗУни тамомлаганидан кейин 1957 йилда комсомол йўлланмаси билан Қозоғистонга келди. Павлодар областидаги «Агрономия» совхозининг қўриқдаги дастлабки ҳосилини ёш комбайнчи Иван Дробишев йиғиштириб олди. Қўриқдаги посёлканинг дастлабки кичик-кичик уйлари унинг кўз ўнгида қад кўтарди.

...Ерга, қўриқнинг бепоён далаларига бўлган меҳр Иванни Мирзачўлга етаклади. Мана йигирма йилдан кўпроқ вақтдан бери у ўлкани ўзлаштиришга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Дробишев 1965 йилда Чиноз механизация техникумини сиртдан тамомлади, бульдозерчи бўлди. Меҳнатдаги маҳорат, ўзига ишониб топширилган техникани яхши билиш юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришишда унга кўмаклашмоқда. У бир неча йилдан бери бир беш йилликда ўн йиллик ва ундан кўпроқ йил топшириқларини бажармоқда. Ҳозир механизаторнинг меҳнат календарида 1987 йилнинг иккинчи ярми. Дробишев йигирма уч йил ичида атиги иккинчи машинада ишламоқда...

— Иван Васильевич — ҳамиша изланувчан, ҳамиша янгиликни ва резервларни қидириб топадиган кишидир, — деди 598-Гулистон сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига ўз номзоди Бахт механизациялашган кўчма колонна бульдозерчиси Иван Васильевич Дробишев билан учрашувида депутатликка номзоднинг ишончли вакили Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги номли Гулистон тикувчилик фабрикасининг партком секретари М. Умарова. — И. Дробишев бошлаб берган — бир беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажариш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини колонна ва бутун трестнинг кўплаб илғор ишчилари қўллаб-қувватладилар. Иван Васильевич ўзининг бой тажрибасини бошқаларга бажонидил ўргатади, кўпгина ёш ишчиларни оталиққа олиб, уларга тежамкорликда ўрнак бўлмоқда.

Учрашувда сўзга чиққан «Госкомсельхозтехника» Гулистон район бирлашмасининг бошқарувчиси У. С. Абдиев, Гулистон шаҳридаги 7-ўрта мактаб ўқитувчиси И. А. Сайфулина, Комсомол районидаги «Коммунизм» колхозининг бригадири Н. Аъзамов ва бошқа нотиқлар сайлов округининг, бутун Мирзачўлнинг меҳнат коллективлари, СССР Олий Советига сайлов кунини меҳнат ғайрати, сиёсий активлик жўш урган вазиятда кутиб оладилар, деб айтишди.

И. В. Дробишев сўзга чиқиб, ўзига кўрсатилган шарафни ишчилар синфига, чўлқуварларга билдирилган юксак ишонч деб қабул қилишини айтди. У бу ишончни партия ишига садоқат билан хизмат қилиб, оқлашга ваъда берди.

(ЎзТАГ).

МАРТ 4 ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА, ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК УЧУН

Сайловчиларнинг К. В. РУСАКОВ билан учрашуви

10 февраль куни А. Мравян номидаги Ленинакан драма театрида Арманистон ССР Ленинакан Марказий сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитетининг секретари Константин Викторович Русаков билан учрашуви бўлди.

Бугун Коммунистик партия билан мамлакат бошига тушган катта бахтсизлик — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповнинг вафоти тўғрисида хабар олинганлигини биласизлар, деди К. В. Русаков.

Шу оғир жудолик сабабли бутун партиямиз, бутун совет халқи чуқур мотам тутмоқда.

Марксизм-ленинизм назариясини ижодий ривожлантиришга ва уни амалга оширишга жуда катта ҳисса қўшган партиямизнинг энг йирик истеъдодли раҳбари орамиздан кетди.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи — Юрий Владимирович Андроповнинг номи совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

К. В. Русаков Юрий Владимирович Андроповнинг хотирасини ўринларидан туриб ҳурмат билан эсга олишни таклиф қилди.

(Бир дақиқа сукут сақланади).

Учрашувни Ленинакан шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Д. А. Арутюнян очди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — пайпоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари П. О. Степанянга сўз берилади. У К. В. Русаковнинг ҳаёт йўлини йиғилиш аҳлига сўзлаб берди ва сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Сўнгра Май қўзғолони номли ип газлама бирлашмасининг тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Г. Арутюнян, гўшт консерва комбинатининг директори Д. С. Мамиконян, электровоз депосининг машинисти Р. М. Тамирян, чегара отрядининг бошлиғи В. П. Сичев, Ереван политехника институти Ленинакан филиалининг студенти И. Р. Маркарян, сайқаллаш станоклари заводининг слесари В. И. Сажин, педагогика институтининг ректори К. Р. Овсепян сўзга чиқдилар. Улар Юрий Владимирович Андропов вафоти муносабати билан чуқур қайғу изҳор этдилар, фидокорона меҳнат билан Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга интилаётганликларини билдирдилар. Сўзга чиққан кишилар КПССнинг, партия ленинчи Марказий Комитетининг доно ички ва ташқи сиёсатини бутун халқ маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Нотиқлар партия билан халқнинг чамбарчас алоқасини, Советлар мамлакати кўпмиллатли республикаларининг мустаҳкамланиб бораётган қардошларча дўстлигини таъкидладилар.

Арманистон меҳнатчилари йиллик планни бажаришни яхши суръат билан бошлаганликларини сўзга чиққан кишилар таъкидлаб ўтишди. Бу йил ўзига улуғ Ленин номи берилган куннинг 60 йиллигини нишонлайдиган шаҳар — Ленинакан меҳнаткашлари ҳам бу ишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг СССР барча сайловчиларига, гражданларига Мурожаатида баён этилган партиянинг илҳомбахш сўзига жавобан республикада биринчи квартал топшириқларини муддатидан аввал бажариш учун бошланган мусобақа кенг қулоч ёзмоқда. Бутун ишнинг самарадорлигини ва сифатини ошириш йўлидаги, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш изига ўтказиш йўлидаги кураш янада активроқ авж олдирилади.

Йиғилишда К. В. Русаков нутқ сўзлади. Бизнинг учрашувимиз, деди у, азиз Юрий Владимирович Андропов ҳаётдан кўз юмганлиги муносабати билан ҳаммамиз учун оғир бўлган дамларга тўғри келди.

Уйлайманки, мана шу оғир дамлар ҳар бир коммунистни ва совет кишисини чуқур қайғуга солиш билан бир қаторда уларда ўз сафларини Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслаштириш, коммунизм қурилиши, Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш сиёсатини амалга ошириш учун яна ҳам сабот билан курашиш зарурати туйғусини уйғотади. Юрий Владимирович Андропов ўзининг порлоқ ҳаётини мана шу сиёсатга батамом бағишлади.

Мен Москвадан жўнаб кетаётганимда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси сизларга, сизлар орқали эса Ленинакан-Марказий сайлов округининг барча сайловчиларига, Совет Арманистони меҳнаткашларига салом ва янги-янги муваффақиятларга эришувларингизни тилаб билдирилган истакларини етказишимни топширди.

— Совет жамиятининг КПСС теварагида маҳкам жипслашганлиги барча республикаларда Коммунистик партия раҳбарларини мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига ўз номзодлари қилиб кўрсатган совет кишиларининг хоҳиш-иродаси зўрлигида намоён бўлди. Жамиятимизнинг авангарди — Коммунистик партия — совет халқининг муносиб обрў-эътиборига, якдиллик билан қўллаб-қувватлаши ва ишончига сазовордир.

К. В. Русаков СССР Олий Совети депутатлигига ўз номзоди кўрсатилганлиги учун миннатдорчилик билдириб, Ленинаканнинг ривожи тўғрисидаги таассуротларини ўртоқлашди, у биринчи беш йилликнинг шу ердаги зарбдор қурилишларидан бирида ишлаганлигини айтди. Депутатликка номзод ишлаб чиқаришда эришилган юксак марралар билан меҳнаткашларни табриклади, ҳал этилмаган вазифаларга, самарадорликни, маҳсулот сифатини ошириш проблемаларига эътиборни жалб қилди. Жумладан, у фан-техника тараққиётини белгиловчи тармоқлар — радиотехника, электроника, приборсозлик, аниқ станоксозлик устун равишда ривожланаётганлиги Арманистон ҳозирги экономикасининг хусусияти эканини уқтириб ўтди. Совет давлати, деб уқтирди у, яхлит халқ хўжалик комплексининг шу муҳим тармоқларига катта маблағ сарфлади, бу тармоқлар эса экономикамизга сезиларли таъсир ўтказмоқда. Бунинг маъноси шуки, тегишли корхоналарнинг аниқ ва бир маромда ишлаши учун, ишлаб чиқариш ва фан-техника потенциалидан самарали фойдаланиш учун республика коммунистлари, меҳнаткашлари зиммасидаги масъулият даражаси ошди.

К. В. Русаков аввалги сайловдан бери мамлакат тараққиётининг якунларини таърифлаб, бу йиллар баракали бунёдкорлик меҳнати билан, халқимизнинг янги зафарлари билан, тинчликни сақлаш йўлидаги саботли кураш билан тўлиқ йиллар бўлганини таъкидлади. Шу вақт ичида Совет давлатининг иқтисодий қудрати анча ошди, унинг халқаро позициялари ва мудофаа қобилияти мустаҳкамланди, жамиятнинг социал-сиёсий бирлиги, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги чуқурлашди, фаровонлик юксалди, совет кишиларининг маънавий турмуши бойиди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми бутун ижтимоий-сиёсий ва хўжалик турмушимизга янги омиллар бахш этди. Пленум қабул қилган қарорлар, ўртоқ Юрий Владимирович Андропов ўртага қўйган ғоялар партия билан совет халқини ривожланишнинг чинакамига дадил ва айни вақтда яхши асосланган стратегияси билан қуроллантиради. Бунда гап партиянинг халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш учун зарур иқтисодий ва ташкилий шарт-шароитлар яратишга қаратилган йўли изчиллик билан давом эттирилаётганлиги тўғрисида, партия, совет ва хўжалик органларининг иш услуби ва методларини такомиллаштиришга оид тадбирлар ҳақида бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари билан бевосита боғланган шу йўлни ўтказиш натижалари ҳозирнинг ўзидаёқ сезилиб турибди.

Депутатликка номзод ҳозирги халқаро вазиятнинг хусусиятларини батафсил очиб берди, партиямиз билан Совет давлатимиз социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар билан биргаликда урушнинг олдини олиш учун олиб бораётган кураш ҳақида гапириб берди.

Америка империализмининг тажовузкорлиги ялпи характер касб этмоқда, деди К. В. Русаков. Аммо унинг йўлидаги агрессив тиғ, аввало социализмга қарши қаратилган. АҚШ империалистлари Совет Иттифоқини, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини ўзларининг жаҳонга ҳукмрон бўлиш режалари йўлидаги асосий тўсиқ деб билмоқдалар. Урушга қарши олиб борилаётган тарихий драматизмга тўлиқ кураш тинчлик ва социализм тақдирларининг чамбарчас ўзаро боғлиқлигини жуда очиқ-равшан кўрсатиб турибди. Социалистик мамлакатларга ҳарбий юришлар режасини тузаётган империализм аслида бутун инсониятни қириб ташлаш хавфини туғдирмоқда. Биз шу агрессив сиёсатга қарши курашиб, том маънода бутун планетанинг тинч келажагини қаттиқ туриб ҳимоя қиляпмиз.

Тарих бизга сергак бўлишни ўргатди, халқларнинг тинч меҳнатини, социалистик ғалабаларини қандай ҳимоя қилишни ўргатди. Биз ҳам АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари ҳарбий тайёргарликларидан муносиб хулосалар чиқариб олдик. Қардош социалистик мамлакатлар бирлик руҳида иш тутиб, ўзларидан ҳарбий устунликка ҳеч қачон йўл қўймасликларини жуда аниқ қилиб айтдилар.

Империализмнинг агрессив шум режаларига дадил қарши туриш учун бизда ҳамма нарса: қудратли экономика, замонавий қуролли кучлар бор. Жамиятимизнинг маънавий-сиёсий мустаҳкамлиги мавжуд, партиянинг сиёсий йўли тўғри, дўстлар — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ўзаро мустаҳкам баҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилмоқдалар. Қардош давлатларнинг мудофаа ҳарбий-сиёсий иттифоқи — Варшава Шартномаси ташкилоти тинчлик ва социализмнинг ишончли қалқони бўлиб турибди.

Қардош социалистик мамлакатлар империалист кучларнинг урушқоқлик хуружларига кескин зарба бермоқдалар ва айни вақтда тинчлик ташаббусини ўз қўлларида қаттиқ ушлаб келмоқдалар. Улар биргаликда ишлаб чиқилган йўлга мувофиқ равишда ҳаракат қилиб, Мадрид учрашувида бир битимга келиш ишига салмоқли ҳисса қўшдилар, Стокгольмдаги Умумевропа мулоқотида актив қатнашиб, Европада ва ундан ташқарида ҳам тинчликни таъминлаш юзасидан реал тадбирлар кўрилишига интилмоқдалар. БМТ Бош Ассамблеяси сўнгги сессиясининг ядро қуролларини кўпайтирмасликка, ядро урушини қоралашга қилган даъвати мамлакатларимиз ташаббусларининг натижасидир.

Социалистик давлатларнинг кенг миқёсдаги тинчлик таклифлари бизнинг тинчликни сақлаб қолишдан астойдил манфаатдорлигимизни яна намойиш этди.

К. В. Русаков жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг ривожланиш жараёнини таҳлил этиб, сўнгра бундай деди: жаҳон социализми ўткир синфий курашда туғилди, шу кунларда ҳам у халқаро майдондаги синфий курашда ўсиб, ривожланиб бормоқда.

Жаҳон социализм системаси вужудга келган, социалистик ҳамдўстлик шаклланган пайтдан бери орадан атиги қирқ йилга яқин вақт ўтди. 40 йил — нисбатан унчалик катта муддат эмас. Қардош мамлакатларнинг муваффақиятлари шу боисдан ҳам жуда яққол намоён бўлмоқда. Ҳозир социалистик ҳамдўстлик — узлуксиз ривожланувчи қудратли организмдир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига бирлашган социалистик давлатларнинг саноат ишлаб чиқариши 1950 йилга нисбатан 14 баравар кўпайганлигини айтиш кифоя. Уларнинг миллий даромади 8,6 баравар ортди. Капиталистик дунё бундай суръатлар нималигини билмайди. Кейинги уч йил мобайнида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг саноат ишлаб чиқариши 9 процентдан кўпроқ ошди, ривожланган капиталистик мамлакатларда эса кўпайиш бир ёқда турсин, ҳатто камайди.

Ўз мамлакатларини идора қилаётган марксчи-ленинчи партияларнинг ўзаро баҳамжиҳатлиги — социалистик мамлакатлар ҳамкорлиги бутун кўп қиррали системасининг ўзагидир, деди К. В. Русаков. Бизнинг жипслигимиз — шу партияларнинг катта, собитқадам иши, биргаликда ўтказаётган сиёсий йўли натижасидир. Бу соҳадаги энг муҳим мезон зафарбахш марксизм-ленинизм таълимотига, социалистик интернационализм принципларига садоқатдан иборат. Бу принциплар ҳар бир мамлакатнинг суверен ҳуқуқларини ҳеч сўзсиз ҳурмат қилишни ҳам, шунингдек ўзаро ўртоқларча ёрдам ва мададкорликни ҳам ўз ичига олади. Ҳар бир мамлакатнинг ва умуман жаҳон социализмининг манфаатларини бирга қўшувчи бирлик ҳақли равишда енгилмас бирлик деб аталиши мумкинлигига совет кишиларининг ишончи комил.

К. В. Русаков Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларга тўхталиб бундай деди: биз ҳалол ва принципиал позицияда турибмиз, биз Хитой билан яхши муносабатлар тарафдоримиз; аммо бу муносабатларни нормаллаштириш йўлини изчиллик билан давом эттирган ҳолда, бу муносабатлар бошқа мамлакатларнинг зарарига қурилишига йўл қўя олмаслигимиз ва йўл қўймаслигимиз равшан. Совет ва Хитой вакилларининг маслаҳатлашувларида биз ўртага қўяётган таклифлар айни мана шундай ёндашувга мос келади.

Нотиқ демократия проблемаларини, жаҳон системаларининг социал ва миллий ривожланиши проблемаларини тилга олди, социализм ва капитализм шароитида бу проблемаларга ёндашувдаги туб тафовутни кўрсатди. Капитализм шароитида умуман меҳнаткашлар учун, хусусан кичик ёки мазлум миллатнинг меҳнат аҳли учун на эркинлик, на тенглик ва на қардошлик бор, деб уқтирди у. Совет Иттифоқига келганда эса, бизда миллий масала, Ленин таълим берганидек, пишиқ, пухта ҳал этилган. Бу масала миллатларнинг тўла тенглиги ва халқларнинг дўстлиги сиёсати билан, собиқ миллий ичкеа ўлкаларни илдамроқ ривожлантириш, иқтисодий ва маданий жиҳатдан бараварлаштириб олиш сиёсати билан ҳал этилган.

СССР Олий Советига ўтказиладиган ҳар галги сайлов, деди сўзининг охирида К. В. Русаков, партиянинг халқ билан алоқалари мустаҳкамлиги учун қатъий синовдир, унинг сиёсий йўли ҳаётийлиги учун, бу сиёсатни ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлилар қанчалик қўллаб-қувватлаётганлиги учун синовдир.

Совет кишиларининг меҳнатдаги ғайрат-шижоати ва сиёсий активлиги, уларнинг чуқур манфаатдорлиги ва энг муҳими партиянинг сиёсатига ҳаммага яқин ва тушунарли бўлган ўз сиёсати деб қараши партиямиз халқнинг жон-тани эканининг, унинг программаси меҳнаткашларнинг кайфияти, манфаатлари ва эзгу умидларини акс эттираётганлигининг энг яхши далилидир. Нотиқ Совет ҳокимиятининг олий органига ўтказиладиган сайлов мамлакатдаги барча республикалар каби Арманистон ССР меҳнатчиларининг ҳам ижодий активлигини янада юксалтириш учун яхши омил бўлиб хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

ОРБИТАДАГИ ТУТАШУВ

ТАСС АХБОРОТИ

1984 йил 9 февраль куни Москва вақти билан соат 17 дан 43 минут ўтганда «Союз Т-10» космик кемаси орбитадаги «Салют-7» станцияси билан туташтирилди.

Кеманинг станция билан яқинлашуви автоматик тарзда амалга оширилди, аппаратларни бириктириш ва туташтириш ишларини экипаж қўлда бажарди.

Л. Д. Кизим, В. А. Соловьев ва О. Ю. Атьков ўртоқлар станция ичига ўтганларидан кейин ер атрофидаги орбитада «Салют-7» — «Союз Т-10» бошқариладиган комплекс ишлай бошлади.

«Салют-7» илмий станцияси 1982 йил 19 апрелдан бери учиб юрибди. Унинг ичида 211 кун ва 150 кун давом этган иккита экспедиция ҳамда иккита ташриф экспедицияси экипажлари ишладилар.

«Салют-7» — «Союз Т-10» орбитал комплексининг экипажи ишларининг катта программасини бажариши керак. Программада:

— илм-фан ва халқ хўжалигининг турли тармоқлари манфаатлари йўлида Ер юзасини ва унинг атмосферасини тадқиқ қилиш;

— астрофизика, технология ва техника экспериментлари ўтказиш;

— космонавт врач иштирокида медицина-биология тадқиқотлари ўтказиш;

— такомиллаштирилган системалар ва приборларни синаб кўриш ҳамда чиниқтириш кўзда тутилган.

Телеметрия ахбороти маълумотларига кўра, «Салют-7» — «Союз Т-10» илмий тадқиқот комплекси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

Экипаж орбитал комплекс ичидаги учиш программасини бажаришга киришди. Космонавтлар Кизим, Соловьев ва Атьков ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАРИ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1984 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент автомобиль йўллари бошқармаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Тошкент область автомобиль йўллари қурилиши, ремонти ва ҳолатини яхшилаш юзасидан белгиланган тадбирларни изчиллик билан амалга ошира бориб, 1983 йил ҳамда беш йилликнинг уч йиллик план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Қурилиш-монтаж ва йўл-ремонт ишлари плани 103,8 процент, саноат маҳсулотини реализация қилиш топшириғи 102 процент қилиб бажарилди, 156,9 километр автомобиль йўллари капитал ва жорий ремонт қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларида илгари сурилган вазифаларни амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида Тошкент автомобиль йўллари бошқармаси ташкилотларининг коллективлари иш самарадорлиги ва сифатини ошириш имкониятларини ҳисобга олиб, 1984 йилда зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

Ишлаб чиқаришни ташкил этишни янада такомиллаштириш, илғор коллективлар ва ишлаб чиқариш новаторлари иш тажрибасини кенг ёйиш асосида қурилиш-монтаж ва йўл-ремонт ишлари йиллик плани 20 декабргача бажарилади. Пландан ташқари 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилади, беш километр автомобиль йўллари капитал ва жорий ремонт қилинади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақа кенг авж олдирилади ва оммалаштирилади. Беш йилликнинг тўрт йиллик топшириғи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейига қадар — 24 октябргача бажарилади. Барча участкаларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иқтисод ва тежамкорлик режимини кучайтириш, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий этиш ҳисобига меҳнат унумдорлиги пландан ташқари 1 процент оширилади ҳамда қурилиш-монтаж ишлари таннархи топшириққа қўшимча 0,5 процентга арзонлаштирилади.

Иқтисод ва тежамкорлик режимига қатъий амал қилиш ҳаракатини оммалаштира бориб, 20 тонна цемент, 12 кубометр ёғоч-тахта, 18 тонна ёнилғи-мойлаш материаллари тежаб қолинади.

Рационализаторлик ишларини жонлантириб янги таклифларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, янги техника, илғор технологиядан фойдаланиш туфайли 82 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилади.

Йўллар ҳолати яхшиланади, улар барча йўл ҳаракати белгилари билан жиҳозланишига эришилади.

75 янги ишчи тайёрланади, 46 ишчи ва инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

СССР Озиқ-овқат программасини амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида автомобиль йўллари бошқармаси ходимларининг ҳар бирига камида 20 килограмм гўшт сотилади, бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ривожлантирилади.

Тошкент автомобиль йўллари бошқармаси меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигининг бошқа ташкилотлар коллективларини план ва социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан социалистик мусобақани кенг қулоч ёздиришга, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун барча куч, билим ва тажрибаларни сафарбар этишга, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини зарбдор меҳнат билан нишонлашга чақирадилар.

Социалистик мажбуриятлар автомобиль йўллари бошқармасининг меҳнат коллективларида муҳокама этилди ва қабул қилинди.

ЧОРВАЧИЛИКДА ҲАМ
ОИЛАВИЙ ПУДРАТГА ЎТСАК...

Мактабда ўқиб юрган пайтимда сут соғувчи бўлиш етти ухлаб тушимга кирмаган эди. Каникулга чиққан пайтларимизда баъзи дугоналарим — фермага — оналарига ёрдам бергани шошилишса, мен колхозимизнинг илғор пахтачилик бригадаси бошлиғи Қўшмирза Парпиев даласига чопардим. Кенг далада, ғўзаси мавжланиб турган пайкалларда ишлашга не етсин!

Ўнинчи синфни битириб қўлимизга етуклик аттестати теккан кунларнинг бирида онам мени қўярда-қўймай ўзи ишлаётган сут-товар фермасига олиб борди, соғувчиликни ўргатмоқчи бўлди. Лекин, фермага кирдиму ҳафсалам пир бўлди. Ҳамма ёқ ифлос, йўллар лой, бунинг устига сут соғувчиларнинг аксарияти кексалар, ёшлар йўқ.

— Мендан сут соғувчи чиқмайди,— дедим кечқурун онамга,— Қўшмирза аканинг бригадаси маъқул.

Кўп ўтмай колхоз партия ташкилоти ва правлениеси мажлисида чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш масаласи кенг муҳокама қилинди. Шунда колхоз фермасига янги ишга келган зоотехник Геннадий Югай колхоз правлениеси олдига масалани кўндаланг қўйибди.

— Сут-товар фермасидаги шароитни тубдан яхшилаш керак, сут соғувчиларнинг меҳнатини қадрлаш ва илғорларни рағбатлантириш лозим. Иккинчидан, фермага ёшларни чорлаш керак. Менимча, оналар ёнига қизлари жалб этилса, келгусида улар муқим сут соғувчи бўлиб қолишади.

Ана шундан кейин далада ишлаётган қизларни фермага жалб этиш бошланди.

— Чиннигул опа, Мақсудахонга сут соғишнинг сир-асрорларини яхшилаб ўргатинг,— деди Геннадий Югай онамга юзланиб.— У сизга муносиб ўринбосар бўлсин.

Шу кундан бошлаб онам билан биргалашиб фермага қатнайдиган бўлдим. Онам менга молларни парваришлаш, кўп сут соғиб олиш йўлларини ўргатди. Г. Югай эса деярли ҳар куни ишимизни кузатиб борарди. Шунга ҳам ҳозир ўн йил бўлибди.

Онам 18 йил сут соғувчилик қилиб, ўз қарамоғидаги сигирларини менга топширди, ўзи пенсияга чиқиб кетди. Пенсияга чиқиш арафасида Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Онамнинг касбини эъзозлаб мен ҳам кам бўлмадим. 1977 йил 18 бош сигирнинг ҳар биридан 5000 килограммдан, 1978 йил эса 5080 килограммдан сут соғиб олдим. Ёшлар катта ишонч билдириб ВЛКСМ XVIII съездига делегат қилиб сайлашди. Кейин Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ишида қатнашдим. Съезд арафасида қарамоғимдаги ҳар бир сигирдан 6150 килограммдан сут соғиб олганлигим ҳақида рапорт бердим.

Бир сўз билан айтганда, комсомолда чиниқиб, коммунистлар партияси сафида камол топдим. Партия ва ҳукуматимиз менинг ҳалол меҳнатимни тақдирлаб, Меҳнат Шуҳрати ордени билан тақдирлади. Колхоздан мукофотга «Жигули» енгил автомашинаси олдим.

Ҳозирги кунда сингилларим Завра ва Фотималар ҳам мен билан ёнма-ён сут-товар фермасида ишлашаяпти. Уч опа-сингил 1982 йил 140,5 тонна сут соғиб олган бўлсак, бу кўрсаткич 1983 йилда 189,4 тоннани ташкил этди. Мен 20 бош сигирнинг ҳар биридан мажбуриятдаги 5200 килограмм ўрнига 5480 килограммдан сут соғиб олдим. Область Советининг депутати Завра эса пландаги 3100 килограмм ўрнига 3500 килограммдан сут соғиб олиб катта ютуқни қўлга киритди. Фотима ҳам фермада ёрдамчи соғувчи бўлишига қарамай, йил давомида 10800 килограмм сут соғиб олишга эришди.

Ҳозирги вақтда колхозимиз фермасида оила пудрати усулида ишлаш кенг қулоч ёзмоқда: Масалан, Абдусатторовлар оиласини олиб кўрайлик. Раззоқ ака — молбоқар. Унинг рафиқаси Турди опа, қизлари Қундуз ва Юлдуз эса сут соғувчи. Ёш коммунист Қундуз 1983 хўжалик йилини ўзига бириктилган 20 бош сигирнинг ҳар биридан пландаги 3000 килограмм ўрнига 3500 килограммдан, жами 70 тонна сут соғиб олиш билан якунлади. У район Советининг депутати ва район партия комитетининг аъзосидир.

Партия ва ҳукуматимиз чорвачиликни ҳар томонлама ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш юзасидан кейинги йилларда муҳим қарорлар қабул қилдилар. Шу қарорларнинг бажарилишини тўла таъминлаш ҳар бир коммунистнинг шон-шараф ишидир, деб биламан. Бунга эришмоқ учун фермаларда оилавий пудратни кенг қарор топдириш лозим.

Чорвачиликда оилавий пудратга ўтиб ишласак, аҳоли эҳтиёжини мўл-кўл ва арзон чорва маҳсулоти билан тўла қондириш имкониятлари кенгайиб. Озиқ-овқат программасининг бажарилиши таъминланади.

Мақсуда ҚЎЛДОШЕВА,
Оққўрғон район «Партия XXII съезди» колхози сут соғувчиси, Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери.

ДАРАХТ БИР ЕРДА КЎКАРАДИ

Хайринисо қушдай енгил одимлаб уйи томон бораркан, ҳозиргина бўлиб ўтган мажлис кўз ўнгидан нари кетмас, сўзга чиққанларнинг гаплари қулоғи остида ғира-шира қайта-қайта такрорланаверарди. У бўлиб ўтган воқеага ишонгиси келмас, лекин ишонмай иложи йўқ, ғалати бир кайфиятда кетиб бораркан, Ангрен шаҳрининг бу чеккасида яқиндагина қуриб битказилган, тўғрироғи, қуриб битказишган янги турар-жой квартали олдидан чиқиб қолди. Бу ердаги сон-саноқсиз уйларга ҳар қачонгидан кўра ўзгача мароқ билан тикиларкан, уларнинг ҳар бирида ўз кафтининг излари қолганини ўйлаб фахрланди. Қиш куни қоронғу эрта тушиб, тўрт қаватли уйларнинг кўп квартираларида чироқлар ёқилган, бу квартираларнинг шинамлиги деразаларга тутилган ранг-баранг нафис дарпардаларда ҳам акс этгандек эди. Одамлар яшаяпти у уйларда. Шинам, ёруғ, барча қулайликларга эга бўлган квартираларда улар мамнун ҳаёт кечиришмоқда. У одамлар ўзлари яшаётган уйни қурган қурувчиларни, жазирама иссиқда тер тўкиб, қаҳратон қишда совқотиб фидокорона меҳнат қилган қурувчиларни сира эслармикинлар? «Билмадим, — дея ўзига жавоб берди Хайринисо хаёлан, — бизга барибир эмасми бу? Улар эсламаса, ҳамкасблар, раҳбарлар унутишмас экан-ку меҳнатингни. Мана, бугун улар менга жуда катта ишонч билдиришди. Бу юксак ишончни оқлаш учун нима қилсам экан-а?».

У ўйлаб борарди. У, эндигина йигирма уч баҳорни кўрган, бугун эса мамлакатимизнинг, улуғ Советлар Иттифоқининг олий ҳокимият органига сайлаш учун номзоди кўрсатилган қиз хаёллар қанотида учиб борарди...

Хайринисо Ангрен шаҳрининг ёнбошидаги Облиқ қишлоғида туғилиб ўсди. Муқимий номли 29-ўрта мактабни аъло баҳолар билан тугатганида ҳали ўн етти ёшга тўлмаган эди. Шу туфайли уни қурилишга ишга олишмади. Бироқ, Хайринисо аҳдидан қайтмади. А. Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг Ангрендаги кечки филиалига, саноат-граждан қурилиши факультетига ўқишга кирди-да, келгуси йилни — улғайишини кута бошлади.

Ниҳоят, 1979 йилдан қурилишда — шаҳарсозлик бошқармасида иш бошлади.

— Қурувчиликни қанчалик орзу қилган бўлишимга қарамай, дастлабки пайтларда ишдан кетиш хаёлига бориш даражасида қийналган кезларим ҳам бўлди, — дейди Хайринисо. — Аввал ишни грунтовка (шифтни алебастр билан суваш) қилишдан бошладим. Бир-икки ҳафта ўтгач деворга обой — гул қоғоз ёпиштиришни топширишди. Бир қарашда жуда осон бўлиб кўринган бу иш аслида жуда қийин экан. Дам елим кўпроқ суртилган жой буришиб қолади, дам бир томонга қийшайиброқ кетади. Энг нозик жойи — кейинги қоғозни ёпиштираётганингда гули аввалги қоғознинг гулига «тушмай» қолади. Шу нарса кўп қийнади-да.

— Қанча ўргатиш керак сенга! — деб уришиб берди бир куни бригадиримиз Екатерина Фрисс гули-гулига тушмаган обойнинг бирини кўчириб оларкан. — Ахир бу уйда яшайдиганлар бизнинг устимиздан кулишмайдими?

Мен айбимга иқрор бўлганим учун бошимни эгиб туравердим. «Бўлди, эртага кетаман қурилишдан! Оддий бир қоғозни тўғри ёпиштиролмасам — мендан қандай қурувчи чиқади?». Бироқ, шу онда Катя менинг миямга келган фикрни туйгандек бўлди, бироз «юмшади». У янги обойни олиб, «мана бу ерини бундай ушла, бир қўлинг бу жойда, иккинчиси бундоқ», дея ўзи ёпиштириб кўрсата бошлади. Унинг меҳрибонлиги бирпасда мени ҳам юмшатди-ю, лекин қурилишдан кетиш фикри сменадан кейин яна миямга ўрнашиб олди. Кечқурун овқат устида ҳам бу фикр мени тарк этмай, шундан кайфиятим ёмон эди.

— Нима бўлди, қизим, — сўради чой ҳўплаётган отам синовчан назар билан тикилиб, — шаштинг пастроқ кўринади?

— Йўқ, ўзим...

— Биров хафа қилдими, айтавер, — деди дадам энди қистаб.

Хайринисо тўғрисини айтишга мажбур бўлди.

— Ҳмм, — деди Абдунаби ота маъноли оҳангда ва бироз ўйланиб қолди. Сўнг қизига савол берди:

— Қанча бўлди ишга кирганингга?

— Уч ой, — деди Хайринисо, — бу савол нима учунлигини тушунмай.

— Ўша ерда ўттиз йил ишлаётган одамлар ҳам бордир, — деди ота салмоқлаб, — сен ҳали бир йил ҳам ишламасдан уларчалик бўлолмаганинг учун қўрқиб кетдингми? Йўқ, қизим, ҳар бир ишни ўрганишга ҳам машқ керак. Машқ эса вақт талаб қилади. Қадимда бир аёл сигирни кўтариб томга олиб чиқиш тўғрисида эри билан баҳслашиб қолибди. Бунинг учун икки йил муҳлат сўрабди. Сўнг, у янги туғилган бузоғини ҳар куни икки марта — эрталаб ва кечқурун нарвондан томга кўтариб чиқиб-тушаверибди. Эри сафардан қайтиб келиб кўрсаки — хотини сигирни томга кўтариб чиқаётган эмиш...

Отасининг ҳикояти Хайринисога қаттиқ таъсир этди ва «машқ» қилаверди. Олти ойда шогирдлик билан хайрлашиб, биринчи разрядли бўёқчи-сувоқчи номини олди...

Биз уни иш устида учратдик. 48 квартирали уйнинг тўртинчи қаватида ишлашаётган экан. У ўзи аъзо бўлган комсомол-ёшлар звеноси тўғрисида, графикдан ўзиб ишлаётганлари тўғрисида завқ билан ҳикоя қиларди. Звенонинг Людмила Рўзибоева, Рая Назирова каби пешқадамларининг салмоқли меҳнати туфайли улар звенолараро меҳнат беллашувида ҳамиша совринли ўринларни эгаллаб келишмоқда.

Бу звено пудрат усулида ишлашга ўтганига анча бўлди. Тўрт кишига — звенонинг барча аъзоларига битта наряд ёпилади. Уларнинг ҳар бирининг маоши ўртача 150—170 сўмни ташкил этяпти.

Шаҳарсозлик қурилиш бошқармаси 1975 йил баҳорда ташкил этилган эди. Ҳозир у йирик, бақувват коллектив бўлиб қарор топди. Ҳар йили 50 минг квадрат метр атрофида социал, маданий-маиший объектлар — турар-жойлар, мактаблар, магазинларни қуриб фойдаланишга топширишяпти. Бу йил 53 минг 824 квадрат метрни фойдаланишга топшириш планлаштирилган. Бу 1983 йилдагига нисбатан пул ҳисобида 136 процент, квадрат метр ҳисобида 160 процентни ташкил этади.

— Бундай ўсишга меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилишнинг илғор технологияси ва меҳнатнинг пудрат усулини кенг жорий этиш орқали эришмоқчимиз, — дейди бошқарма бошлиғи Э. Бозоров. — Имкониятларимиз етарли, резервлар бор, план ошириб бажарилади.

Мана шу улкан хайрли ишда Хайринисонинг ҳам муносиб ҳиссаси бўлади...

Қурилиш участкасидаги вагон-уйларнинг бирига кираверишда депутат Х. А. Норматованинг меҳнаткашларни қабул қилиш куни-соати ёзилган. У 1982 йилда Ангрен шаҳар Совети депутатлигига сайланган. Ҳозиргача ўтган давр ичида сайловчиларнинг турли наказларини астойдил бажарди. Квартира олиш, оилалилар ётоқхонасидан жой ажратиш, йўлларни ремонт қилиш... Бу борадаги кўп ишларни ҳамкасблари миннатдорлик билан эътироф этишади...

— Бу йил институтни тугатар экансиз, беш минути кам инженерсиз. **қурилишдаги қандай муаммолар сизни ўйлантиради.**

— Аввало, **бўёқчи-сувоқчиларнинг ишини механизациялаш керак,**—дейди Хайринисо юқоридаги саволга жавобни узоқ ўйлаб ўтирмай. — **Қурилиш-монтаж ишларида механизациядан нолиб бўлмайди, бироқ бўёқчи-сувоқчиларнинг иши асосан қўл кучи билан амалга оширилади.** Ҳамма қаватларга барча материалларни қўлда ташиб чиқамиз. Бу эса — анча оғир ва уни механизациялаш унчаям мушкул бўлмаса керак. Бир пайтда алебастрларни кўтарма кран ёрдамида қаватларга ташиш тажриба қилиб кўрилган эди. Лекин у унчаям ўзини оқламадими, кран бу иш учун қўполлик қилдими ё етишмадими — ишлатилмай қўйди. Йирик, оғир юкларни кўтаришга мўлжалланган краннинг бу иш учун қўполлик қилиши аниқ. Чунки, бизнинг пардозлаш ишларимиз деярли қуриб битказилган уйларда — уйнинг ичкарисида амалга оширилади. Шунинг учун, кўтарма крандан кўра бошқачароқ — «ихтисослашган» механизмлар яратиш керакка ўхшайди...

Хайринисони безовта қилаётган бу нарса, ҳақиқатан, ўзига хос муаммо. Чунки, пардозловчилар асосан хотин-қизлардан иборат. Улар эса тонналаб қурилиш материалларини челаклаб, замбилда қаватларга ташиб чиқишади. Масалан, биргина йўлакнинг тўртинчи қаватидаги учта квартирани пардозлаш учун ўртача 35—40 челак алебастр керак. Шуни ва бошқа яна қанча қурилиш материалларини биргина уйнинг 48 квартирасига кўпайтириб кўринг?

Хайринисо диплом иши ёзиш учун шунақа муаммоларни мўлжаллаб юрибди...

...Хайринисо мажлисдан сўнг йўлакай ўзи қурган уйларга маҳлиё бўлиб, ширин хаёллар оғушида уйига қандай етиб келганини билмай қолди. Хонага кириши билан саломига алик олган отаси Хайринисодаги кўтаринки кайфиятни пайқади — қизининг чеҳраси, кўзлари кулиб турарди.

— Бугун ҳам имтиҳон «беш» бўлибди шекилли-а, қизим? — деди ота қувониб.

— Ҳа, баҳо беш. ундан зўр гап ҳам бор, дада.

— Нима экан у?

— Бугун СССР Олий Совети депутатлигига менинг номзодимни кўрсатишди!

Ота «кичкинагина қизалоғи»нинг бу гапларига ишонолмаётганиданми, ичидан ҳуруж қилган қувончини босиб олиш учунми, бир дақиқа индамай унга тикилиб қолди. Бу пайтда «қизалоғи» унинг рўпарасида гул-гул яшнаб турарди. Ота унинг ёноқларига икки кафтини оҳиста босиб, пешонасидан ўпди:

— Раҳмат, қизим... Шунчалик халқнинг ишончини қозонибсан — минг раҳмат. Айтмабмидим, дарахт бир ерда кўкаради. Кўкаргин, униб-ўсгин, бахтли бўлгин...

Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

БАЙРУТДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 9 февраль. (ТАСС). Америка ҳарбийлари Ливан халқига қарши яна бир ваҳшиёна жиноят қилдилар. АҚШ ҳарбий денгиз кучларининг жанговар кемалари орасида энг кўп ўт очиш қудратига эга бўлган «Нью-жерси» линкори бутун кечаги кун мобайнида ва ярим тунгача Байрутнинг теварак атрофларига, мамлакатнинг тоғли районларига, миллий ватанпарвар кучларнинг позицияларига ҳамда Ливанда тинчликни сақловчи арабалараро кучлар составига кирувчи Сурия қўшинлари назорати остидаги зонага минг килограммли снарядларни ёғдириб турди. Бутун-бутун қишлоқлар култепага айланди. Тинч аҳоли орасида кўп киши ҳалок бўлди. Ливан территориясига ҳаммаси бўлиб 550 та снаряд отилди. Пентагоннинг расмий вакили эътироф қилишича, бу ҳуруж Вьетнамдаги уруш давридан кейинги вақт ичида Америка ҳарбий денгиз кучлари кемаларининг артиллерияси қудратидан энг кенг фойдаланиш бўлди.

«Нью-жерси» линкорининг 16 дюймли тўпларидан ва бошқа кемаларнинг тўпларидан ашаддий қотиллар Ливаннинг тинч шаҳар ва қишлоқларидаги жамики тирик жонни совуққонлик билан қира бошладилар, деб ёзади Байрутда чиқадиган «Ан нидо» газетаси. Қарийб бир ярим йилдан бери Америка денгиз пиёда қўшинлари Ливан диёрини оёқости қилмоқдалар, мамлакатнинг ички ишларига қўпол равишда аралашмоқдалар. Газета АҚШ билан Исроил Ливанда янги авантюралар қилишга ҳозирлик кўрмоқдалар, деб огоҳлантиради ва Ливан халқининг ўз ватани озодлиги ҳамда мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга бел боғлаганлигини таъкидлайди.

Президент Рейганнинг кўрсатмасига мувофиқ денгиз пиёда қўшинлари Байрут халқаро аэропорти атрофидан Ливан соҳили яқинида турган Америка кемаларига кўчирила бошлаганидан кейин дарҳол Ливаннинг аҳоли пунктларига тўплардан мана шундай ўқ ёғдирилди. АҚШ давлат департаментининг вакили А. Ромбергнинг Қўшма Штатлар ўз қўшинларини Ливандан олиб чиқиб кетаётгани йўқ, балки «уларнинг самарадорлигини ошириш мақсадида» жойини ўзгартирмоқда, деб берган баёноти бу ерда Вашингтон агрессив муддаоларининг янги далили деб қабул этилди. Маҳаллий обзорчилар бу баёнотни АҚШ Ливаннинг ички можаросига қуролли аралашувини кенгайтиришга ҳозирлик кўраётганлиги фактининг тасдиғи деб баҳоламоқдалар.

Байрутнинг бир қанча районларида жамоалараро тўқнашувлар давом этмоқда. Денгиз порти атрофларида, пойтахтни ғарбий ва шарқий қисмларга бўлувчи чизиқда, шунингдек жанубдаги Айн-Румман ва Шиях кварталларида тўплардан фойдаланиб энг шиддатли отишмалар бўлиб турибди.

ДАМАШҚ, 9 февраль. (ТАСС). Сурия президенти Ҳ. Асад ўз мамлакатининг Ливанга нисбатан принципиал ва ўзгармас позициясини яна бир бор тасдиқлади. Ҳ. Асад бу ерда сўзлаган нутқида Ливан халқининг мустақиллиги ва бирлигини Сурия қўллаб-қувватлайди, деди.

Ливан миллий ватанпарвар кучларининг раҳбари В. Жумблат бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида АҚШнинг денгиз пиёда қўшинлари жойи ўзгартирилганлиги алдамчилик найрангидан бошқа нарса эмаслигини, унинг кетидан Вашингтон ва унинг иттифоқчилари Ливан ватанпарварларига қарши кенг миқёсда ҳаракат бошлашини уқтириб ўтди. В. Жумблат Қўшма Штатлар зўрлаб қабул қилдирган Ливан—Исроил битимини қоралади.

ТАЙЁРГАРЛИК КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

ГАВАНА, 10 февраль. (ТАСС). Куба пойтахтидаги конгресслар саройида ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивали халқаро тайёргарлик комитетининг биринчи мажлиси бошланди. Мажлис ишида қарийб 100 мамлакатдан миллий, регионал ва халқаро ёшлар, студентлар, касаба союз ташкилотлари, урушга қарши ҳаракат ва бирлашмалардан уч юздан кўп делегат қатнашмоқда. Улар ана шу жаҳон ёшлар анжуманини ўтказиш жойи тўғрисидаги масалани кўриб чиқадилар.

БОГОТАДА НАМОЙИШ

БОГОТА, 10 февраль. (ТАСС). Меҳнаткашлардан 10 мингдан кўп киши нарх-навонинг ошишига қарши Колумбия пойтахтида бўлиб ўтган оммавий норозилик намойишида иштирок этди. Намойиш қатнашчилари нархлар ошаётганлиги муносабати билан иш ҳақи кўпайтирилишини, ишсиз кишилар иш билан таъминланишини, мамлакатда демократик жараён ҳимоя қилинишини талаб этувчи сўзлар ёзилган шиорларни кўтариб олган эдилар.

Намойиш Богота марказий майдонида митинг ўтказиш билан тугади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БУХАРЕСТ. Бу ерда эълон қилинган статистика маълумотларига кўра, 1983 йил 1 июлда Румыния пойтахтининг аҳолиси 1.995.156 кишига етган. Маъмурий жиҳатдан пойтахтнинг бир қисми ҳисобланган Илфов қишлоқ хўжалиги уезди билан бирга эса аҳоли 2.227.568 кишини ташкил этади. Иш билан банд бўлган аҳолининг 72 проценти саноат ишчиларидир.

Пойтахтда 12 та олий ўқув юрти бўлиб, буларда 65.633 студент таълим олмоқда.

ПРАГА. «СССРнинг Озиқ-овқат программаси». Чехословакиянинг Хрудим шаҳридаги, «Транспорта» заводи меҳнатчилари ана шундай белги қўйилган буюртмаларга алоҳида эътибор берадилар. Бу завод — ЧССРда омбор асбоб-ускуналари тайёрлайдиган энг катта корхонадир. У ўз маҳсулотини жаҳондаги ўнлаб мамлакатга чиқармоқда. Корхона экспорт қилаётган жами маҳсулотнинг ярми Совет Иттифоқи улушига тўғри келади. «Транспорта» коллективи Ростовдаги «Ростсельмаш» бирлашмасининг омборхоналарини жиҳозлаш учун асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Чехословакия Ростов машинасозларига еттита омбор учун ускуналар жўнатади. Бу асбоб-ускуналар омборлардаги ишларни тўла-тўкис автоматлаштириш имконини беради.

УЛАН-БАТОР. Иш комиссияси Монголияда энг катта бўлган Эрдэнэт шаҳридаги озиқ-овқат комбинатининг иккинчи навбатини фойдаланиш учун қабул қилди. Корхона Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган бўлиб, «СССРда ясалган» маркали технология машина-ускуналари билан тўла-тўкис таъминлангандир. Комбинат йилига 4 минг 200 тонна нон-булка маҳсулотлари, шунингдек уч миллион литр қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари — кефир, сметана, сут, творог ишлаб чиқара олади. Комбинат биринчи навбатининг ишга туширилганлиги ўтган йилнинг ўзидагина пландан ташқари салкам 700 минг тугриклик маҳсулот тайёрлаш имконини берди.

ЛОНДОН. Англиянинг Ткоули шаҳридаги автомобилсозлик заводи ишчи ва хизматчиларидан 500 дан кўпроқ киши ялпи ишдан бўшатилди. «Бритиш лейланд» давлат корпорациясининг маъмурияти ишлаб чиқаришни қайта ташкил этиш баҳонаси билан иш ўринларини қисқартиришига қарши ишчилар ўтказган норозилик забастовкасига жавобан уларни ялпи ишдан бўшатди.

БРАЗИЛИА. Бразилиянинг Рибейран-Прету шаҳридаги 5 минг машинасоз ишчининг 11 кун давом этган забастовкаси меҳнаткашларнинг ғалабаси билан тугади. Машинасозлик корхоналарининг маъмурияти иш ташловчиларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқини гарантиялаш ва нарх-навонинг ўсиб бораётганлиги сабабли иш ҳақини ошириш ҳақидаги асосий талабларини қондиришга мажбур бўлди.

ХАРАРЕ. Зимбабве пойтахтининг йўлдош шаҳри — 180 минг аҳоли яшаётган Читунгвизада янги замонавий касалхона қурилиши қизғин давом этмоқда. Доимий комплексни барпо этиш ниҳоясига етай деб қолди.

Республика соғлиқни сақлаш министри Сидней Секерамайининг хабар беришича, бу даволаш муассасаси яхши жиҳозланган операция қилиш, болалар ва туғруқхона бўлимлари билан таъминланади. Мамлакат ҳукумати, деб таъкидлади министр, соғлиқни ривожлантиришга, меҳнаткашлар саломатлигини муҳофаза қилишга катта эътибор бермоқда. Шу мақсадда Зимбабведа янги касалхоналар қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда, медицина пунктлари очилмоқда, аҳолини эмлаш оммавий кампанияси ўтказилмоқда.

(ТАСС).

Сальвадордаги америкапараст режим ва у билан боғлиқ «ўлим эскадрон»лари мунтазам равишда граждан аҳолини террор қилмоқда, қийноққа соляпти ва ўлдиряпти. Сальвадор жамоат ташкилотларининг маълумотларига кўра кейинги тўрт йил ичида «ўлим эскадрон»ларининг қотиллари 42 мингга яқин кишини ўлдирганлар.

Суратда: «ўлим эскадрон»и фашистларининг навбатдаги қурбони.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

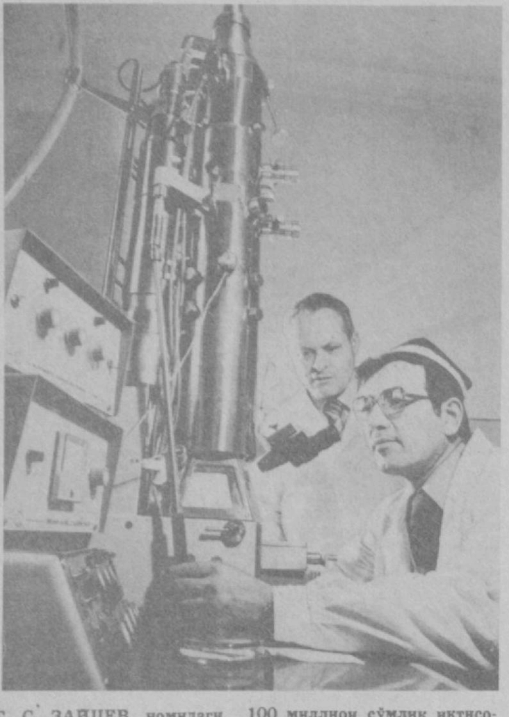

Г. С. ЗАЙЦЕВ номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтида пахтанинг серҳосил, эртапишар ва юқори сифатли навларини яратиш бўйича илмий изланишлар олиб борилмоқда. Ўтган йили институт олимлари етиштирган 10 та нав пахта далаларига йўлланма олди. Уларни экиш туфайли 100 миллион сўмлик иқтисодий самарага эришилди. Суратда: институт тадқиқотчилари қишлоқ хўжалик фанлари кандидати А. Тишин ва биология фанлари кандидати С. Раҳмонқуловлар янги яратилган нав чигитининг ёғлилигини текширишмоқда.

А. Горокрик фотоси. (ЎзТАГ).

ИЖОД УФҚЛАРИ

ТАҚРИЗ

ЎЗБЕК прозасининг ривожланишида таниқли ёзувчи Пиримқул Қодиров асарлари муносиб ўрин эгаллайди. У эллигинчи йилларнинг бошларидан самарали ижод қилиб, эл оғзига тушиб келмоқда. Шунинг учун ҳам ёзувчининг ижодий йўлини умумлаштириш, турли жанрлардаги асарларига хос ғоявий-бадиий хусусиятлар, образлар дунёси, услуб ва маҳоратдаги ўзига хос фазилатларни очиб бериш муҳим аҳамият касб этади. Бу вазифани истеъдодли адабиётшунос ва танқидчи Пирмат Шермуҳамедов адиб ижодига бағишланган адабий портретида (**«Пиримқул Қодиров». Адабий портрет. Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, Тошкент, 1983 йил**) муваффақиятли бажарган.

Ҳар қандай ёзувчининг истеъдоди конкрет тарихий давр маҳсули сифатида маълум адабий муҳит таъсирида шаклланади ва камолга етади. У турли адабий манбалардан, ўтмишнинг буюк обидаларидан озиқланади, замондошлари ижодидан баҳраманд бўлади, тенгдошлари билан «мусобақалашиб» қаламини чархлайди. Бундан ташқари, ҳар бир ёзувчининг ўз услуби, ҳаётни ўрганиш, қаҳрамон танлаш, тил ва давр колоритини акс эттиришда ўз бадиий-эстетик принциплари бўлади. Санъаткор бадиий ижоднинг умумий қонуниятларига бўйсунади, албатта. Аммо у ҳар қандай шароитда ҳам ҳеч кимникига ўхшамаган ўз дастхати, қиёфасига эга бўлиб қолаверади. Санъаткорнинг ана шундай мураккаб ва сирли, айни замонда даҳлсиз дунёсига кириб бориш, ижод жараёнини, маҳорат босқичларини ёритиш учун фақат истеъдоду адабий-назарий билимларгина кифоя қилмайди. Бунинг учун санъат сеҳрини англай оладиган сервазқ қалб, нозик эстетик дид ва катта маҳорат ҳам керак бўлади.

П. Шермуҳамедовнинг мазкур китоби мана шу фазилатларни мужассамлантиргани билан ажралиб туради. Тадқиқотчи П. Қодировнинг ижод довонларига кўтарилиш жараёнларини тўғри ва теран ёритиб берган.

Олим ёзувчи туғилиб voяга етган қишлоққа саёҳат ва йўлдаги ажойиб суҳбат воситасида адибнинг бадиий олами, руҳий-маънавий дунёсига кириб боради. Биз танқидчи билан бирга П. Қодировнинг «Қора кўзлар» ва «Юлдузли тунлар» романларида завқ билан тасвирланган манзараларни кўрамиз, ижодий фикрларининг туғилишига туртки берган табиат ҳодисаларини (масалан, Осмон Яйлов тоғи) учратамиз. Танқидчи мана шундай ўзига хос баён усулини топа олгани, ширали ва равон, жонли тилда ёзгани учун китоб қизиқиш билан ўқилади.

П. Шермуҳамедов таҳлилда хронологик принципдан воз кечади ва маълум проблемалар қўйиш ҳамда уларни кенг ёритиш йўлидан боради. Бу — тўпламнинг ижобий фазилатларидан бири ҳисобланади. Натижада у муаллиф асарларининг мазмунини қуруқ ҳикоя қилиш ҳамда фактографиядан қутулади. «Табиат ва жамият фарзанди» бобида адибнинг ҳаёти ва ижодий йўлига маълум даражада умумий планда назар солинган бўлса, «Ҳаётнинг ташқи ва ички қатламлари» боби, асосан қиссалар таҳлилига бағишланган. Унда ёзувчи турли йилларда яратган «Қадрим», «Мерос», «Эрк» каби қиссалари ҳақида фикр юритилади, адиб «ўз қиссаларини воқеаларнинг қайноқ нафасини ҳис қилиб ёзган»лиги алоҳида таъкидланади ва қаҳрамоннинг ҳаётий жозибаси, хатти-ҳаракатларининг табиийлиги хусусида салмоқли хулосалар илгари сурилади. Диққатга сазовор жойи шундаки, танқидчи бу қиссалар ҳақида ўз кузатишлари ва мулоҳазаларини айтиш билан чекланиб қолмайди, балки матбуотда бўлиб ўтган қизғин мунозараларга ҳам кенг тўхталади, уларга нисбатан ўз объектив муносабатини баён қилади. Жумладан, «Эрк» қиссаси хусусидаги М. Қўшжонов, У. Норматов, И. Ғафуров каби танқидчилар ҳамда Н. Нуримбетов, М. Низомова сингари китобхонларнинг турли фикрларини таҳлил қилиш асосида «ёзувчи ҳаёт драматизмини бўямай кўрсатади» деган муҳим фикрни илгари суради. Бу хулосада П. Қодиров қиссаларига хос энг асосий хусусиятлар тўғри ифодалаб берилган. Мазкур адабий портретга биринчи бўлиб тақриз ёзган адабиётшунос Б. Қосимов тўғри таъкидлаганидек, китобдаги энг мукаммал бўлган «Тарихнинг руҳий-маънавий муаммоси» бобида ҳам танқидчи юқоридаги таҳлил принципига содиқ қолади. Танқидчи П. Қодировнинг «Уч илдиз», «Қора кўзлар», «Олмос камар», «Юлдузли тунлар» романларини таҳлил қилар экан, роман ва замон, романга хос мушоҳада, бадиий маҳорат каби муаммолар хусусида фикр юритади. Муаллиф бу романлар баҳонасида ҳозирги адабий жараён ҳақида ўзининг салмоқли хулосаларини илгари суради, мазкур асарларни ўзбек адабиётидаги бошқа романлар билан, хусусан, тарихий романлар билан қиёслайди. Олимнинг бу борадаги изланишлари фикр қамровининг кенглиги билан ҳам алоҳида ажралиб туради. П. Шермуҳамедовнинг бу масалаларни ҳал этишда Бутуниттифоқ адабиётида яратилган қатор эътиборли романларга таяниб мулоҳаза юритгани, атоқли ёзувчи ва танқидчилар фикрига суянгани ва уларни ривожлантиргани ҳам ибратлидир.

Танқидчи адибнинг ижодий эволюциясини диққат марказида тутади. Шу жиҳатдан унинг «Уч илдиз» романида салбий қаҳрамонлар тасвирида қора бўёқлар бирмунча меъёридан ортиқ берилган бўлса, адибнинг сўнгги «Қора кўзлар», «Олмос камар», «Юлдузли тунлар» романларида тасвир бўёқлари ранг-баранглашгани ҳақидаги мулоҳазалари муҳим аҳамият касб этади. Умуман, юқорида тилга олинган бобларда П. Қодировнинг маҳорати, ўзбек насрига олиб кирган ғоя ва образлар олами, қаҳрамонлари тақдирида давр муаммоларининг ҳаққоний акс этиши, уларнинг интеллектуал савияси чуқур ва атрофлича очиб берилган.

Китобдаги «Андозаси — халқ хазинасидан...» бобида адибнинг ўзбек болалар адабиётини ривожлантиришдаги ҳиссаси, хусусан, халқ афсоналаридан илҳомланиб ёзилган «Нажот» қиссаси атрофлича таҳлил қилинади. «Сабаби — маҳоратга эҳтиёжлиги» бобида эса ёзувчининг адабий-эстетик қарашлари умумлаштирилган. Мазкур боблар ҳам танқидчининг ҳаёт ва адабиёт ҳақидаги мушоҳада ва мулоҳазалари билан чамбарчас боғланиб кетган. Шунинг учун ҳам улар ўқувчини муҳокамага чорлайди.

Мазкур тадқиқот атоқли ёзувчи ижодини ўрганишдаги биринчи тажриба. Шунинг учун ҳам табиий равишда унда айрим камчиликлар учрайди. Биринчи мулоҳаза шуки, адиб асарлари хусусида бўлиб ўтган мунозараларда қатнашган барча ўртоқларнинг фикр-мулоҳазалари етарли даражада умумлаштирилиб таҳлил этилганда, тадқиқотнинг илмий салмоғи янада кучайган бўларди. Масалан, «Мерос» ва «Эрк» қиссалари ҳақида матбуотда турли (баъзан тўғри, баъзан нотўғри) фикрлар билдирган ўртоқларнинг қарашлари тадқиқот доирасидан четда қолган. Шунингдек, адибнинг турли жанрларда ёзилган ва муҳим ахлоқий-маънавий масалалар кўтарилган «Юракдаги қуёш», «Жон ширин» каби ҳикоялари, «Инсоф» драмаси негадир таҳлил қилинмаган.

П. Қодиров кўп йиллардан бери бадиий ижодни илмий фаолият билан муваффақиятли даражада қўшиб олиб боряпти. Кўп йиллик илмий изланишлар маҳсули сифатида у «Адабий ўйлар», «Реалистик проза ва халқ тили», «Тил ва дил» каби китобхонларга манзур бўлган адабий-танқидий, илмий асарларини эълон қилди. Адибнинг ана шу илмий фаолияти китобда янада кенгроқ ёритилганда нур устига аъло нур бўлур эди.

Ортиқбой АБДУЛЛАЕВ,
филология фанлари кандидати.

БАЛИҚЧИЛАРГА ТАВСИЯЛАР

БУНДАН тўрт йил аввал Тошкентда балиқчилик хўжалиги илмий-тадқиқот институти ташкил этилган эди. Институт ходимлари шу қисқа вақт ичида республикамиз, жумладан, пойтахт областимизда бу тармоқни ривожлантириш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширдилар.

— Маълумки, Ўзбекистонда сув ҳавзалари кам, лекин шунга қарамай мовий кўллар самарадорлиги ортиб бормоқда,— дейди биз билан суҳбатда институт директори Анатолий Михайлович Серебряков,— Орол денгизининг жанубий қисми кўп йиллар давомида балиқ етиштиришда энг қулай манба бўлиб келди. Бу ерлардан ҳар йили 240—250 минг центнердан балиқ овланарди. Бу республикамиз бўйича олинаётган ялпи маҳсулотнинг 95—97 процентини ташкил этарди.

Аммо кейинги ўн беш йил ичида Амударё дельтасининг гидрологик режими ўзгариб кетди. Натижада денгизда балиқларнинг кўпайишига бирмунча путур етди. Лекин бу қийинчиликларни енгиш учун резервлар, имкониятларни тўла ишга тушириш талаб этилади. Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди республика балиқчилик хўжаликлари олдига 1985 йилга бориб балиқ етиштиришни беш юз минг центнерга етказиш вазифасини қўйган. Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамламай ва комплекс тадқиқотларни ҳал этмай туриб бу муҳим вазифани амалга ошириб бўлмайди. Бунда институтимиз зиммасига алоҳида масъулият юклатилган.

Олимларимиз Амударё, Сирдарё ва Зарафшон дарёларининг ҳавзаларидаги кичик кўллар, сув омборлари ҳамда ҳовузлардан ички ре-

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

зервлар сифатида фойдаланишни тавсия этдилар. Тўғри, дастлабки кезларда бу ҳавзаларнинг маҳсулдорлиги паст бўлди. Бир гектар сув майдонидан 10—12 килограммдан маҳсулот олинди. Лекин олимларимиз изланишни давом эттирдилар ва маҳсулдорликни тўрт-беш баравар ошириш имконини берадиган тавсияларни ишлаб чиқиб балиқчилик хўжаликларида жорий этишга кириша бошланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Тошкент ҳамда Москва Давлат университетларининг олимлари бу борада самарали ёрдам бердилар.

Республика Фанлар академиясининг зоология ва паразитология институти Чорвоқ сув омборида форель ва пеледини иқлимлаштиришнинг биологик асосларини яратиб бердилар. Тошкент Давлат университети биология факультетининг ходимлари эса ҳовузларда балиқларни сунъий кўпайтириш бўйича тадқиқотлар ўтказдилар. Бу изланишлар натижасида Давлат зона экспериментал балиқчилик хўжалигида карп ва дўнгпешана балиқларининг урғочилари кўпайтирилмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг микробиология институти олимлари Ўзбекистон сув ҳавзаларида балиқларнинг озуқа базаларини кўпайтириш йўлларини қидириб топдилар. Ломоносов номли Москва Давлат университети ихтиология кафедрасининг ходимлари эса балиқларни сунъий йўл билан кўпайтириш методикасини таклиф этдилар.

Бу тармоқни ривожлантиришга тошкентлик олимлар катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар хўжаликларда балиқ икрасини инкубациялаш, личинкаларини парваришлаш, карп навли балиқларни Осиё иқлимига мослаштириш борасида тадқиқотлар ўтказмоқдалар.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши беш йилликнинг охирига бориб Ўзбекистонда ҳар гектар сув сатҳидан 80 центнердан балиқ олиш имкониятини беради.

В. ЗАГРЯДСКИЙ.

СЕРГЕЛИ районидаги 3-ўрта мактаб ўқувчилари тарих дарсини чуқур ўзлаштиришларида музейдаги фото ва ҳужжатлар катта ёрдам беряпти. Яқинда музей экспонатлари янада бойиди. Ўзбекистон республикаси ва Ўзкомпартиянинг 60 йиллиги муносабати билан ўқувчилар тўплаган тарихий ҳужжатлар асосида янги стенд ташкил этилди. Суратда: мактаб тарих музейида.

М. Нуриддинов фотоси.

МУКОФОТГА ТУРИСТИК ЙЎЛЛАНМА

Янгийўллик 35 пахтакор меҳнатдаги муваффақиятлари учун Венгрия Халқ Республикасига бепул туристик йўлланма билан мукофотланди. Улар 14 кун давомида қардош мамлакатнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилади.

Сафарга ҳозирлик кўраётганлар орасида «Коммунизм» колхозининг звено бошлиғи Шокир Ҳатамов, илғор бригадирлар: «Интернационал» колхозидан Жалил Қаршиев, Ленин номли колхоздан Жўра Шокировлар бор.

Ўтган йил охири ва шу йил бошида янгийўллик юздан ортиқ саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимлари Иттифоқимизнинг ва чет эл мамлакатларининг кўплаб шаҳарларида бўлиб қайтдилар.

А. НОСИРОВА.

ЛИМОНЗОР КЕНГАЯДИ

ЯНГИЙЎЛ районидаги У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси теплица-парник хўжалигида турли сабзавот маҳсулотлари ва резаворлар кўплаб етиштирилиб, қиш дастурхонига тортиқ қилинмоқда. Хўжалик коллективи йиллик планни анча ортиғи билан адо этди. Ўғилжон Қўчқорова, Лайло Шоқосимова, Рисолат Юсупова сингари сабзавоткорлар ойнаванд майдонларнинг ҳар квадрат метридан пландаги 10 килограмм ўрнига 15 килограммдан ҳосил йиғиштириб олиб, планнинг ортиғи билан бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Теплица-парник хўжалигида 100 туп лимон ўстирилмоқда. Ўтган йили пландагидан 1000 дона кўп лимон реализация қилинди.

— Келгусида лимонзорни ярим гектарга етказишни мўлжалламоқдамиз, — дейди хўжалик мудири Ф. Мирзамуродов. — Ана шунда ҳар йили аҳолига 50 минг донадан лимон жўнатиш имкониятига эга бўламиз.

Х. КОМИЛОВ.

ШОЛИКОРЛАР ФЕРМАСИ

Шоличиликка ихтисослаштирилган «Октябрь 46 йиллиги» совхозининг Қундуз Эсонтурдиева бошлиқ бригадаси коллективи ўтган йили Бекобод районида ёрдамчи хўжаликлар ташкил қилиш ташаббуси билан чиққан 10 та пахтачилик ва дончилик бригадалари сафига қўшилган эди. Бугунга келиб ёрдамчи хўжалик бригада аҳлининг эҳтиёжини тўла қондирадиган «кичик ферма»га айланиб қолди.

Шоликорлар қиш-қировли айни кунларда чорва моллари бош сонини янада кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш учун курашмоқдалар. Улар бу йил эҳтиёжларидан ортган 2 тонна гўштни давлатга сотишга аҳд қилишган. Шу мақсадда кичик фермадаги 5 бош қорамол, 200 та товуқ қатъий рацион асосида парвариш қилинмоқда.

К. БЕГМОНОВ.

МАКТАБДА

НАВОИЙХОНЛИК

ОҲАНГАРОН районидаги Муқимий номли 8-ўрта мактабда Алишер Навоий таваллудининг 543 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Навоийхонликни мактаб директори Умрқул Абдурафиқов очди. Шундан сўнг мактаб ўқувчиларидан Сулаймонова, Машарипова ва «Оҳангарон» район газетаси редакторининг ўринбосари, СССР Журналистлар союзининг аъзоси Т. Жуманов буюк мутафаккир шоирнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақида гапирдилар.

Кечада Алишер Навоий ғазаллари, рубоийлари янгради. Мактаб бадиий ҳаваскорлари шоир шеърлари билан айтиладиган қўшиқлардан ижро этдилар. Ўқувчилар ҳузурига меҳмон бўлиб келган «Оҳангарон» газетаси қошидаги «Илҳом» ижодкор ёшлар клубининг аъзолари — Зарифа Эралиева, Машкура Пирназарова, Рустам Нажмиддинов, Саида Душаева ва бошқалар ўзларининг янги шеър ва ғазаллардан намуналар ўқиб беришди.

А. САМАДОВ.

«ЙИГИТ СЎЗИДАН...»

ЎЗБЕК давлат «Ёш гвардия» театри ижодкорлари драматург Ш. Тамкин қаламига мансуб бўлган икки кўринишли «Йигит сўзидан...» драмасини саҳнага қўйдилар. Спектакль дастлаб Тошкент Давлат университетининг маданият саройида муваффақият билан намойиш этилди.

Қўриқ ерларни ўзлаштиришга азму қарор қилган ёшларнинг жасорати ва матонати ҳақида ҳикоя қилувчи бу спектаклда бош ролни ёш актёр Ғайбулла Жуманов ижро этган. Асар қаҳрамони Эркин кўпдан-кўп қаршиликларга қарамай чўлга отланади ва меҳнатдан ўз бахтини топади.

Спектаклни режиссёр Наби Абдураҳмонов саҳналаштирган. Ролларни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Азизова, М. Исмоилов, А. Тошканбоев ва бошқа актёрлар ижро этадилар.

Л. РАҲМОНОВ.

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАЁТИДАН.

ҲАР БИР ИШЧИ СПОРТ БИЛАН ШУҒУЛЛАНСИН

Олмалиқ кон-металлургия комбинати физкультурачилари областда илғор коллективлардан ҳисобланади. Бу ерда физкультура ва спорт ишлари намунали йўлга қўйилган. Кончилар ва темирйўлчилар, бойитувчилар ва металлургларнинг кўпчилиги ишдан сўнг спорт комплекси томон йўл оладилар. Корхонада «Физкультура ва спорт — беш йиллик хизматида» шиорини тўлиқ амалга ошириш учун қизғин кураш боряпти.

Комбинатда 3600 дан зиёд йигит-қиз спорт билан шуғулланади. Улар ишлаб чиқаришда ҳам илғор. Ҳисобот даврида мис бойитиш фабрикаси, мис қирқиш заводи, автотранспорт бошқармаси каби қуйи физкультура коллективи иши бир-мунча жонланди. Бу коллективларда кўплаб разрядли ва малакали спортчилар тайёрланди.

Эришилган ютуқлар учун комбинат физкультурачилари ВЦСПСнинг ёдгорлик нишони, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетининг дипломи, область касаба союзлари Советининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Комбинат физкультура коллективининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот конференциясида доклад қилган корхона директорининг ўринбосари, ГТО инспекциясининг раиси Т. Исмоилов ана шу ютуқларни қайд этиш билан бирга ҳали фойдаланилмаётган резервларни ўртага ташлади. Ўтказилаётган оммавий спорт тадбирларига ҳамон ёшлар тўлиқ жалб этилмаяпти. Ўтган йили ГТО нишондорларини тайёрлаш кўнгилдагидек бўлмади. Умумжисмоний тайёргарлик группалари йил давомида мунтазам равишда ишламаяпти.

Шунингдек, докладда ҳар бир спорт тадбирининг оммавийлигини таъминлаш, унда барча ишчиларнинг қатнашувига эришиш, спорт турлари бўйича «Саломатлик мактаблари» ташкил этиш лозимлиги уқтириб ўтилди. «Бутун бригада билан — стадионга!», «Бутун оила билан — стартга!», «Бутун цех билан — сайрга!» каби оммавий тадбирларни тез-тез ўтказиб туриш лозим.

Йиғилишда сўзга чиққан комбинат спорт комплекси директори В. Гольденштейн ГТО совриндорлари сонини оширишга касаба союз ташкилоти етарлича эътибор бермаётганлигини таъкидлади. Болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг директори М. Ли, 2-турар-жой бошқармасидаги «Ровесник» болалар спорт комплекси раҳбари Н. Похомова, инженер В. Эмануилов ва бошқалар болалар учун спорт майдончалари, сузиш ҳавзалари ташкил этиш, мавжуд спорт базаларини етарлича инвентарлар билан таъминлаш, велотуристлар клубини ташкил этиш ва бошқа бир қатор қимматли таклифларни ўртага ташладилар.

Корхона физкультура коллективи олдидаги вазифалар ва уларни ҳал этиш йўллари қизғин, юксак ишчанлик руҳида муҳокама қилинди. Қабул қилинган қарорда физкультура ва спортнинг оммавийлигини таъминлаш йўл-йўриқлари кўрсатилди.

Г. ВОСТРЯКОВА.

ГАЗЕТХОН МАКТУБЛАРИ.

МИННАТДОРЧИЛИК

● МЕН оғир касалликка мубтало бўлдим. Бетиним йўтал ва аъзойи баданим зирқираши оқибатида кечалари мижжа қоқмас эдим. Касалим зўрайиб, тобора ҳолсизлана бошладим. Нажот излаб Улуғбек посёлкасига жойлашган Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қошидаги Марказий бирлашган касалхонага бордим. Бу ерда мени врач Насиба Йўлдошева илиқ қарши олди. Насиба ёш бўлса ҳам жуда тажрибали, меҳрибон, камтар, ширинсўз шифокор экан. У мен билан биринчи бор суҳбатлашгандаёқ, касалликнинг қандай пайдо бўлганини билиб олди ва шунга қараб даволашни бошлади. Унинг дилкашлиги, танада содир бўлаётган ҳар бир ўзгаришни синчковлик билан кузатиши, ҳамшираларнинг беморларга бўлган муносабатини назорат қилиб туриши оқибатида мен секин-аста соғая бошладим.

Бу ширинсухан, покиза шифокор ўз дардига шифо излаб келган бемор ёнида, унга бамисоли малҳам бўлгудек бўлиб, керак бўлса соатлаб ўтирар эди.

Касалхонадаги тозалик, тартиб, врач ва ҳамшираларнинг меҳрибонлиги, ўз касбларига яъни инсон саломатлигини ҳимоя қилишдек улуғ ишга садоқат ва ғамхўрлигини кўрган кишининг уларга сўзсиз ҳурмати ортади.

Қадрли редакция! Ана шу врач ва ҳамшираларга, хусусан Насиба Йўлдошевага шу касалхонада дардига шифо топган қатор кишилар номидан миннатдорчилигимизни етказиб қўйишингизни илтимос қиламиз. Бизга соғлик бахш этган қўллари ҳеч қачон дард кўрмасин!..

Н. ЭРГАШЕВ,
илмий ходим.

* * *

● ТОШКЕНТ районида жойлашган 1-касалхона хирургия бўлимининг мудири Асқар ака Султонов мана бир неча йиллардан бери самарали меҳнат қилиб, совет шифокори деган юксак ва шарафли номни ардоқлаб келмоқда. У ўз врачлик қасамига ҳамиша содиқ, халқ олдида, беморлар олдида жуда катта ҳурматга сазовор бўлган кишилардандир. Асқар ака номини эшитган, у кишини таниган ва билган ҳар бир беморнинг қалбида унга нисбатан чексиз меҳр жўшади. Чунки у ўзининг ширинсўзлиги ва бемор қалбига йўл топа билиши билан уларни ўзига ром этган. Ахир яхши муомала ҳар бир бемор учун зарурлигини у жуда яхши билади. Бундай кишиларнинг иши билан сўзи ҳар доим бирдир.

...Мана одатдаги навбатчилик куни. Асқар Султонов медицина ҳамшираларига тунги вазифаларини тушунтириб, қўшимча кўрсатмалар бермоқда. Шу пайт касалхона зинапояларида шовқин-сурон кўтарилди. Зинапоялардан бир неча киши 11—12 ёшлардаги болани кўтаришганча шошилиб хирургия бўлимига чиқиб келишар эди. Боланинг ҳамма ерлари қон—тупроқ аралаш бўлиб кетган эди. Маълум бўлишича уни машина уриб юборган экан. Касалхонага ўша машина шофёри ўз вақтида етказиб келтирибди. Хушёр врач ва чаққон ҳамширалар томонидан болага вақтида ёрдам кўрсатилди. Навбатчи врач кўрсатмасига биноан ўша куни кечаси болага ҳамширалар ғамхўрлик қилиб турдилар. Эртаси куни бола тинч нафас ола бошлади.

Боланинг ҳаётини сақлаб қолишда врач Асқар ака билан бир қаторда ҳамшира Зулайҳо Эргашеванинг ҳам ҳиссаси катта бўлди. Ўша куни кечаси билан у хушёр туриб, керакли дори-дармонлар бериб, бола ҳаётини сақлаб қолди.

Бу фақатгина бир мисол. Лекин Асқар аканинг қанчадан-қанча бундай навбатчилик кунлари бўлган ва яна қанчадан-қанча навбатчилик кунлари бўлади...

Ана шундай воқеалар шоҳиди бўла туриб, Асқар акадек врач, Зулайҳо Эргашевадек ҳамшираларга нисбатан ўзимда миннатдорчилик туйғуларини ҳис этдим.

Х. САИДАҲМЕДОВ,
жамоатчи мухбир.

(Газетанинг навбатдаги сони 12 февралда чиқади).

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000. Тошкент — П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354, Фотомухбир — 325894.

Р. — 07076. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1541. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12